

Dr Roger Green, Reformacja do dziś, wykład 21, Fundamentalizm XX wieku

© 2024 Roger Green i Ted Hildebrandt

To jest dr Roger Green na kursie historii kościoła, Reformation to the Present. To sesja 21, The 20th^{Century} Fundamentalism.

Okay, oto kilka słów o tym, gdzie jesteśmy w tym kursie.

A potem studenci na kursie mają sylabus, który mamy z konspektem. Ale to jest kurs, Chrześcijaństwo od Reformacji do Czasów Obecnych. Teraz skręciliśmy w XX wiek.

Więc to była bardzo ciekawa podróż, aby dotrzeć do XX wieku. Ale oto jesteśmy w XX wieku i teraz mówimy o amerykańskim fundamentalizmie. Więc próbujemy zobaczyć, jaki kształt miał amerykański fundamentalizm w XX wieku.

I to jest ciekawa historia. Zaczniemy dziś wykład, a to zajmie nam kilka dni. Następnie przejdziemy do amerykańskiego ewangelikalizmu, jak ewangelikalizm był odejściem od amerykańskiego fundamentalizmu.

Następnie przejdziemy do innych ruchów w XX i XXI wieku. Tak naprawdę nie mamy już wiele dni do końca tego semestru. To dość szybki semestr.

Teraz jest cały tydzień, cały tydzień w przyszłym tygodniu, a potem cały tydzień po Święcie Dziękczynienia. I to właściwie kończy, trochę drobiazgów. Więc to jest miejsce, w którym powinniśmy być w tym wykładzie.

I tak teraz robimy to, co nazywamy wykładem 11, pojawienie się fundamentalizmu. Pierwszą rzeczą, którą robimy, jest przedstawienie tła, i jest to dość długie tło, aby spróbować zobaczyć, skąd wzięła się ta rzecz zwana fundamentalizmem i jak została ukształtowana i uformowana. Ten ruch nazywa się fundamentalizmem. Więc tam jesteśmy.

Jeśli masz jakieś pytania, nie krępuj się ich zadać. Jeśli pobudziliśmy jakieś pytania w Twoim umyśle lub myśleniu, podnieś rękę i zapytaj. To bardzo nieformalne, a my jesteśmy tutaj, aby uczyć się od siebie nawzajem, więc nie krępuj się.

Więc, tło. Okej, jest osoba przejściowa, o której chcę wspomnieć w kontekście tła fundamentalizmu, a nazywał się Dwight L. Moody. Dwight L. Moody był wielkim ewangelistą pod koniec XIX wieku.

Masz tam daty Moody'ego, 1837 do 1899. Więc możesz zobaczyć, że prawie nie wkracza w XX wiek. Ale Dwight L. Moody był bardzo ważnym rodzajem odrodzenia pod koniec XIX wieku, który był, w pewnym sensie, jednym z kształtujących to, co nazywamy fundamentalizmem.

Teraz, kiedy mówię o Dwight L. Moody, wspominam trzy rzeczy, które są ważne, aby pamiętać o nim i rodzaju wkładu, jaki wniósł do kościoła i teologii. Ale numer jeden, pierwszą rzeczą o Dwight L. Moody jest to, że był naprawdę niestrudzonym organizatorem. Był genialny w swojej zdolności do organizowania.

Jednym z powodów, dla których stał się tak popularny, było to, że organizował swoje krucjaty ewangelizacyjne w tak cudowny sposób. Z tego powstał kościół, instytucja edukacyjna i tak dalej. Więc to jest numer jeden w Moodym, że pamiętamy jego zdolność do organizowania.

Drugą rzeczą, którą pamiętamy o Moodym, jest to, że był kaznodzieją. Był wspaniałym kaznodzieją i miał inny styl kazania niż inni kaznodzieje, o których wspominaliśmy na kursie. Ale Moody był wspaniałym kaznodzieją, wspaniałą osobą na platformie i miał bardzo swojski sposób przekazu, który przemawiał do przeciętnego człowieka.

I tak, miał bardzo szeroki zasięg, Moody miał, i ten szeroki zasięg był bardzo, bardzo ważny. Wielu ludzi w wyniku jego kazań, wielu ludzi przyszło do Pana, stało się wierzącymi, dołączyło do kościoła, i tak dalej. Ale to jest druga ważna rzecz o Moodym.

Te cechy tworzą podwaliny pod to, co nazywamy amerykańskim fundamentalizmem. Trzecią ważną rzeczą w przypadku Moody'ego było to, że był on naprawdę wielkim zwolennikiem misji zagranicznych, które w tamtych czasach nazywano misjami zagranicznymi. Ale był wielkim zwolennikiem ruchu misyjnego Kościoła, a to naprawdę było ważne.

A ponieważ XIX wiek, wiek, w którym on nadal się znajduje, był największym stuleciem misyjnym kościoła chrześcijańskiego. I tak Moody naprawdę staje się jego częścią. Więc Dwight L. Moody, o którym chcemy wspomnieć, jest jednym z kształtujących fundamentalizm, amerykański fundamentalizm.

I te trzy cechy są naprawdę ważne. Teraz to jest Gordon Experience Day, ale nie zrobiłem tego na Gordon Experience Day, ponieważ tak się składa, że to właśnie tam jesteśmy na wykładzie, jak się okazuje. Ale wykładam tylko szybko o Adoniramie Judsonie Gordone.

Więc może dla ludzi z Gordon Experience, to jest trochę więcej, aby usłyszeć o Adoniramie Judsonie Gordone, który jest założycielem tej instytucji. Ale naprawdę

nie można mówić o amerykańskim fundamentalizmie i jego ustanowieniu bez mówienia o Adoniramie Judsonie Gordonie. Więc oto on, a to są jego daty, 1836 do 1895.

Widzisz, że jest w tym samym czasie co Dwight L. Moody. I znał Dwighta L. Moody'ego, i byli przyjaciółmi. Ale Adoniram Judson Gordon.

Teraz, gdy dziś będziecie spacerować po kampusie, nasi goście, zobaczycie to zdjęcie w kilku miejscach na terenie kampusu. Więc gdy zobaczycie to zdjęcie, będziecie wiedzieć, kim jest ta osoba: założyciel Gordon College. Teraz, gdy myślę o Dwight L. Moody, myślę o sześciu rzeczach, które były dla niego ważne i które w pewien sposób naznaczyły jego posługę.

A te sześć cech stałoby się również cechami amerykańskiego fundamentalizmu. Ale przede wszystkim historyczny premillenaryzm. To jest ruch, o którym porozmawiamy osobno.

Więc mamy osobną dyskusję na temat historycznego premillenaryzmu. Więc nie będziemy teraz o tym dyskutować, ale przypomnijmy sobie, że Moody był w pewien sposób z tym powiązany. Po drugie, tak.

Gordon. Przepraszam, czy powiedziałem Moody? Gordon. Adoniram Judson Gordon był w pewien sposób związany z historycznym premillenaryzmem.

Po drugie, świętość. Teraz, w trakcie kursu, mówiliśmy o doktrynie świętości, kiedy mówiliśmy o Johnie Wesleyu w XVIII wieku. Zasadniczo doktryna świętości jest doktryną, że po tym, jak chrześcijanin staje się wierzącym, chrześcijanin ten nie pozostaje tylko na jednym poziomie życia chrześcijańskiego.

W życiu chrześcijańskim jest wzrost i rozwój. A w języku Gordona jest pewien rodzaj zgodności z obrazem Chrystusa w życiu chrześcijańskim. Więc jest pewien rodzaj błogosławieństwa Bożego i błogosławieństwa Bożego.

Więc jest pewien rodzaj pielgrzymki, która ma miejsce w życiu chrześcijańskim. I tak Gordon był tym, który często mówił o świętości. Po trzecie, miał bardzo dokładne zrozumienie tego, czym jest uwielbienie i co stanowi uwielbienie.

I dużo mówił o publicznym kulcie. Publiczne kultywowanie kultu w jego kościele było dla Gordona bardzo ważne. I nie będziemy się nad tym rozwodzić, ale mimo wszystko, kult.

Numer cztery to uzdrowienie. Wierzył w uzdrowienie i posługę uzdrawiania. Nie wierzył, że wszyscy zostaną uzdrowieni.

To wszystko przez opatrność Boga , który ma zostać uzdrowiony. Ale on wierzył w posługę uzdrawiania. Numer pięć, wierzył w etykę.

Jeden z moich profesorów zwykł mawiać, że wszelka dobra teologia kończy się etyką. Nie powiedział, że wszelka teologia kończy się etyką. Powiedział, że wszelka dobra teologia kończy się etyką.

I to było ważne również dla Gordona, że istnieje pewien rodzaj etycznego życia, którym chrześcijanin musi żyć, aby zademonstrować nasze życie w Chrystusie i tak dalej. Więc zajmuje się tym całkiem sporo. I oczywiście, podobnie jak Dwight L. Moody, był bardzo zainteresowany misjami.

Więc, mówiąc o misjach, Gordon College został założony jako Boston Missionary Training School. To była pierwsza nazwa tej instytucji. I myślę, że zawsze ważne jest, aby pamiętać, że ta instytucja została założona jako szkoła szkolenia misjonarzy.

Została założona przede wszystkim w celu szkolenia misjonarzy, którzy mieliby udać się do Konga, Afryki i Belgijskiego Konga. Prawdopodobnie miała inne obszary zainteresowań, ale to był główny cel szkoły kształcenia misjonarzy. Tak więc, oczywiście, bardzo interesują mnie misje w XIX wieku.

Więc ta instytucja, którą dziś będziecie podziwiać, zaczęła się w piwnicy kościoła Adonirama Judsona Gordona, Clarendon Street Church. I oto jesteśmy, prawie 125 lat później od założenia tej instytucji. Więc opowiedziałbym o Adonirامية Judsonie Gordone nawet gdyby nie było tu wszystkich naszych gości, ponieważ pasuje to idealnie do tego, gdzie jesteśmy pod względem wykładu.

Więc, kilka osób, żeby nas zacząć od Moody'ego i Gordona, współczesnych, jest bardzo podobnych w swoim podejściu do chrześcijaństwa i bardzo podobnych w ich pomocy w założeniu tego, co nazywa się amerykańskim fundamentalizmem. Więc, okej. Inna rzecz w kontekście tła jest taka, że to wszystko próbuje sprawić, żebyśmy zrozumieli, skąd wziął się ten ruch i dlaczego rozwinął się tak, jak się rozwinął.

Ale inna rzecz w kontekście tła, o czym mówiliśmy na kursie, mówiliśmy o tym, jakie rzeczy społeczne i kulturowe działały się wokół kościoła i miały wpływ na kościół. Więc chcę wspomnieć o czterech rzeczach, które działały się w szerszej kulturze, które miały wpływ na kościół i spowodowały, że kościół uformował i ukształtował to, co stało się znane jako fundamentalizm. Mówiliśmy sporo o niektórych z nich, więc nie będziemy się nad nimi rozwodzić.

Ale numer jeden był wtedy, gdy wkroczyłeś w XIX wiek, a teraz wkraczasz w XX wiek, wszelkiego rodzaju badania naukowe. Darwin opublikował swoją książkę w 1859 roku, O powstawaniu gatunków, i stała się ona bardzo ważną książką. Więc wiele badań naukowych w pewnym sensie wchodzi w swoje.

A część tych naukowych badań kwestionuje pewne wierzenia w kościele. Tak więc to pochodzi ze świata zewnętrznego, w pewien sposób wchodzi i kwestionuje kościół. I mówiliśmy o tym na kursie, ale po prostu chcemy sobie o tym przypomnieć.

Numer dwa to wiele historycznego myślenia i wiele wyzwań dla tego, co uważano za historyczne prawdy. Tak więc, były wyzwania, na przykład, dla historyczności Jezusa i historyczności chrześcijaństwa. I tego rodzaju wyzwania historyczne XIX wieku będą miały wpływ na kościół, oczywiście.

To jest więc druga rzecz, wiele historycznych wyzwań dla kościoła, zwłaszcza jeśli masz ludzi w XVIII i XIX wieku, którzy faktycznie kwestionują historyczność Jezusa i twierdzą, że nie istniał lub kwestionują historyczność kościoła i tak dalej. Więc będzie to prawdziwe wyzwanie dla wielu chrześcijan. Więc to będzie ważne.

Numer trzy, to czas kształtowania się tego, co nazywamy krytyką biblijną, gdzie Biblia jest poddawana biblijnej analizie, biblijnej krytyce. Są pytania o datę napisania ksiąg biblijnych. Są pytania o autorstwo ksiąg biblijnych i tak dalej.

Tak więc krytyka biblijna XVIII i XIX wieku może być dość ekstremalna, ale mimo to krytyka biblijna staje się samodzielna i wpływa na kościół w taki czy inny sposób. To jest numer trzy. W porządku.

Numer cztery był bardzo interesujący. Nie widzieliśmy tego jeszcze jako pewnego rodzaju wyzwania dla protestantyzmu. Ale w naszym ostatnim wykładzie na tym kursie mówiliśmy o kościele rzymskokatolickim w XIX wieku, czyli przedostatnim wykładzie na tym kursie.

Cóż, dzieje się tak, że w Ameryce, zwłaszcza w Ameryce, jest to jedno z miejsc, gdzie fundamentalizm się rozpoczął, ale w Ameryce, zwłaszcza, istnieje teraz wyzwanie rzymskiego katolicyzmu dla protestantyzmu. Rzymski katolicyzm rzuca wyzwanie kościołowi protestanckiemu w Ameryce. I rzuca wyzwanie kościołowi protestanckiemu na dwa sposoby.

Pierwszym sposobem, w jaki rzuca wyzwanie protestantyzmowi, jest to, że był to zasadniczo naród protestancki do połowy XIX wieku. Tak więc zasadniczo istniało to, co nazywamy hegemonią lub kontrolą protestantyzmu w odniesieniu do życia narodowego. W połowie XIX wieku jednak, szczególnie w tym kraju, ale także częściowo w Europie Zachodniej, ale szczególnie tutaj w połowie XIX wieku, nastąpiła ogromna imigracja rzymskich katolików do wielkich miast tutaj w Ameryce wzdłuż wybrzeża, w tym Bostonu.

I tak miasta, które kiedyś były protestanckie, teraz są bardziej, jest więcej rzymskich katolików niż protestantów mieszkających w tych miastach i w pewnym sensie

kontrolujących te miasta. To będzie prawdziwe wyzwanie dla protestantyzmu. Drugim wyzwaniem dla kościoła rzymskokatolickiego było coś więcej niż tylko liczba; drugim wyzwaniem była doktryna.

Z powodu Kościoła rzymskokatolickiego, a w tym wykładzie mówiliśmy o doktrynach rzymskokatolickich, takich jak nieomyślność papieża czy niepokalane poczęcie Marii. Tak więc doktryny rzymskokatolickie, o których mówiliśmy, będą wyzwaniem dla protestantyzmu, ponieważ protestantyzm będzie się opierał i mówił: nie widzę tych doktryn osadzonych w Biblii. A jeśli nie ma ich w Biblii, nie można twierdzić, że są doktrynami.

Podczas gdy rzymscy katolicy będą się sprzeciwiać i mówić, że nie, doktryny mogą być tworzone zarówno z Pisma Świętego, jak i z tradycji. Ale nie ma wątpliwości, że wyzwanie rzymskokatolickie byłoby czwartym wyzwaniem i pomogłoby w pewnym sensie ustanowić to, co nazywamy fundamentalizmem. Teraz, gdy sobie przypominam, przewinę do przodu na minutę.

W tym pokoju są dwie osoby, które pamiętają Johna F. Kennedy'ego. Reszta z was nie pamięta Johna F. Kennedy'ego. Za kilka dni będziemy obchodzić 50. rocznicę zamachu na Johna F. Kennedy'ego.

A dwoje z nas w tym pokoju pamięta dokładnie, gdzie byliśmy, gdy zamordowano Johna F. Kennedy'ego. Nikt z was nie był przy życiu, gdy to się wydarzyło. Ale pamiętamy, gdy John F. Kennedy kandydował na prezydenta; był pierwszym rzymskim katolikiem, który miał poważną szansę na zostanie prezydentem.

I w życiu publicznym kraju toczyły się wszelkiego rodzaju dyskusje i debaty na temat zostania prezydentem przez katolika. Wielu protestantów obawiało się, że prezydentem zostanie katolik, ponieważ wtedy papież naprawdę rządziłby Ameryką przez prezydenturę, ponieważ prezydent byłby katolikiem. Więc było bardzo, bardzo interesujące, jak tego rodzaju wyzwanie protestantyzmu przez katolików zaczęło się w połowie XIX wieku.

Ale nawet kiedy w końcu dochodzisz do wyborów Johna F. Kennedy'ego w XX wieku, te obawy wciąż tam są. Więc tego typu rzeczy były protestanckie. Okej, byliśmy raczej obecni.

Okej, jeszcze jedna rzecz w kontekście tła. Wielu chrześcijan w Ameryce uważało, że muszą się spotkać i omówić to, co będziemy postrzegać jako podstawowe doktryny Kościoła. Więc zaczęli to robić na letnich konferencjach.

Latem odbywały się konferencje biblijne. Te konferencje często nazywano konferencjami prorockimi, ponieważ przyglądano się prorokom Starego Testamentu i

próbowano zrozumieć, w jaki sposób spełniły się słowa proroków ze Starego Testamentu itd. Często nazywano je konferencjami prorockimi.

Ale te letnie konferencje stały się bardzo, bardzo ważne w XIX wieku i rozprzestrzeniły się na XX wiek. Wiele z nich nadal jest ważnych. Ludzie, którzy nas odwiedzają, nie zdają sobie z tego sprawy, ale prawdopodobnie kilka mil stąd jest miejsce o nazwie Asbury Grove.

Było to miejsce letnich konferencji dla metodystów. I mieli swoje letnie konferencje w Asbury Grove. I Asbury Grove nadal organizuje letnie konferencje, chociaż ich liczba nie jest taka jak w XIX wieku.

Ale Asbury Grove nadal organizuje letnie konferencje. Ale z tych letnich konferencji wyłoniło się pięć doktryn, które wielu protestantów ostatecznie nazwano fundamentalistami, pięć doktryn, które wielu protestantów uważało za absolutne. To znaczy, trzeba było wierzyć w te pięć rzeczy.

Tak więc te pięć doktryn stało się rodzajem rdzenia, serca i doktrynalnego centrum fundamentalizmu. Okej. Pierwszą była nieomyślność Biblii.

Tak więc nieomyślność Biblii polega na tym, że Biblia jest bezbłędna w tym, czego zamierza nauczać. Nieomyślność Biblii stała się bardzo, bardzo ważna. Kościół rzymskokatolicki już ogłosił doktrynę nieomyślności papieża, że papież jest bezbłędny, gdy przemawia ze swojego krzesła.

Ale protestanci oczywiście w to nie wierzyli. Więc wymyślili doktrynę nieomyślności Biblii. Teraz, mają na myśli wiele rzeczy przez nieomyślność, ale mam na myśli, że mają na myśli, że jest wiarygodna.

Mają na myśli, że jest autorytatywna. Mają na myśli, że jest bezbłędna w tym, czego zamierza nauczać itd. Ale nieomyślność Biblii staje się dość krytyczna.

Więc to staje się czymś w rodzaju pierwszego. Kiedy patrzysz na oświadczenia doktrynalne grup kościelnych lub grup misyjnych z XIX wieku do XX wieku, często pierwszym oświadczeniem będzie oświadczenie o Biblii, ponieważ grupy protestanckie chciały się upewnić, że autorytet Biblii zostanie uznany. Kiedy patrzysz na doktryny Gordon College, pierwszym oświadczeniem jest oświadczenie o Biblii.

To naprawdę odzwierciedla protestancki pogląd XIX i XX wieku na nieomyślność pism i tak dalej. Więc ciekawe, że mamy to tutaj, w Gordon. Okej, to jest numer jeden.

Numer dwa, oczywiście, to dziewicze narodziny Jezusa, ponieważ wiele osób zaprzeczało dziewiczym narodzinom Jezusa. Wiele osób nie wierzyło w dziewicze

narodziny Jezusa. Wierzyli, że Jezus był dobrym człowiekiem narodzonym z Maryi i Józefa, ale nie narodził się z dziewicy.

I tak, był dobrym człowiekiem, dobrym moralnym człowiekiem, po prostu po to, by postępować zgodnie ze swoim moralnym życiem i tak dalej. Ale dziewicze narodzenie Jezusa stało się bardzo, bardzo ważne. Numer trzy staje się zastępczym zadośćuczynieniem.

Teraz słowo zadośćuczynienie jest w rzeczywistości terminem parasolowym w pismach świętych i jest wiele sposobów w Biblii, aby mówić o zadośćuczynieniu. Możesz mówić o zadośćuczynieniu jako usprawiedliwieniu. Możesz mówić o zadośćuczynieniu jako o odrodzeniu.

Możesz mówić o zadośćuczynieniu jako o uświęceniu. Wiele sposobów mówienia o zadośćuczynieniu. Jednak fundamentaliści mówią o zadośćuczynieniu w jeden konkretny sposób, a mówili o zastępczym zadośćuczynieniu.

Tak więc, w skrócie, zadośćuczynienie zastępcze polega na tym, że Chrystus umarł na krzyżu, a umierając na krzyżu, był moim zastępcą. Zajął moje miejsce. Jestem grzesznikiem.

Powinienem umrzeć śmiercią za moje grzechy, ale zamiast umierać na krzyżu za moje grzechy, Chrystus umiera za mnie. Więc zajął moje miejsce. To się nazywa zastępcze zadośćuczynienie.

A zastępcze zadośćuczynienie stało się zasadniczo teorią zadośćuczynienia fundamentalistów. Na tym się skupili. To było sedno tego wszystkiego, jeśli chodzi o nich.

więc czuli, że Bóg ich błogosławił, czuli, że inne grupy zaprzeczały zadośćuczynieniu Chrystusa na krzyżu. Więc musieli to podkreślić. Więc stało się to numerem trzy na ich letnich konferencjach.

Numer cztery, oczywiście, stał się fizycznym zmartwychwstaniem Jezusa z martwych. Wielu ludzi zaprzeczało, że Jezus powstał z martwych, że gdy znalazł się w grobie, umarł śmiercią naturalną i to był koniec. Potem stał się po prostu dobrym człowiekiem moralnym, a my pójdziemy za jego przykładem.

Nie, chrześcijanie wierzyli, że faktycznie zmartwychwstał. Dlatego podkreślają fizyczne zmartwychwstanie. Numer pięć to autentyczność narracji ewangelicznych.

Opowieści ewangeliczne są autentyczne. Wiemy, kto je napisał, wiemy, kiedy zostały napisane i wierzymy w każde słowo w tych opowieściach ewangelicznych, ponieważ

opowieści ewangeliczne były poddawane dużej krytyce w XIX i XX wieku pod względem autorstwa, czasu napisania itd.

Więc autentyczność narracji ewangelicznych. Więc te rzeczy, te aspekty, w pewnym sensie, stały się naprawdę, naprawdę ważne. Te doktrynalne aspekty stały się bardzo, bardzo ważne dla fundamentalistów.

No więc, okej. Teraz oni też byli tymi doktrynami, kiedy mówili o tych doktrynach na swoich letnich konferencjach, więc masz letnią konferencję, kilka tygodni, mówisz o tych doktrynach. To nie tam, gdzie spoczęli z tymi doktrynami, ponieważ te doktryny stały się tym, o czym głosili w kościołach i co misjonarze zabrali do innych krajów.

Albo, gdy ewangelizowali ludzi, te doktryny stały się doktrynami centralnymi. Tak więc te doktryny stały się żywą rzeczą dla tego, co stało się znane jako grupa, która stała się znana jako fundamentaliści. Te żywe doktryny.

Więc stają się rdzeniem lub sercem tego wszystkiego. Więc to staje się dość krytyczne. Okej.

Teraz, inną rzeczą, na którą chcemy zwrócić uwagę, jest fundamentalizm; ruch fundamentalistyczny, który jest przede wszystkim rodzajem ruchu doktrynalnego, ale ruch zwany fundamentalizmem w Ameryce został naprawdę wzmocniony lub scharakteryzowany przez szereg innych rzeczy. Więc, chcę tylko wspomnieć o niektórych rzeczach, które charakteryzują fundamentalizm. Pierwszą rzeczą, która charakteryzowała fundamentalizm, było zakładanie szkół biblijnych, college'ów i seminariów.

Fundamentalizm uważał, że uniwersytety, Princeton, Yale i Harvard, ich zdaniem, nie wypełniły swojej misji. Jak mówiliśmy na kursie, kiedy mówiliśmy o tych uniwersytetach, które zostały założone przez chrześcijan w celu kształcenia chrześcijańskich kaznodziejów. Tak więc Harvard został założony przez purytanów w celu kształcenia purytańskich kaznodziejów w 1636 roku.

Yale został założony przez kongregację. Princeton został założony przez prezbiterian. Tak więc te uniwersytety zostały założone przez chrześcijan, aby kształcić chrześcijańskich kaznodziejów i duchownych.

Teraz przechodzimy do XIX wieku i jest grupa chrześcijan, którzy uważają, że uniwersytety nie dotrzymały obietnicy. Zostały założone przez chrześcijan, ale nie są już chrześcijańskie. I nie są tam, aby kształcić chrześcijańskich kaznodziejów i misjonarzy itd.

Więc nie dotrzymali obietnicy. Więc teraz musimy założyć własne szkoły biblijne. Musimy założyć własne kolegia.

Musimy utworzyć własne seminaria. I tak, są bardzo, bardzo aktywni w tym. To staje się dla nich naprawdę, naprawdę ważne.

Teraz przejdę przez to bardzo szybko na chwilę, ponieważ chcę wspomnieć o niektórych z tych miejsc, o niektórych z tych miejsc, które są znane moim uczniom, i o niektórych z tych miejsc, które są znane naszym gościom. Jednym z przykładów jest Moody Bible Institute. Dwight L. Moody, niezmordowany organizator, pamiętaj.

Był również niestrudzonym organizatorem, jeśli chodzi o edukację. Więc założył szkołę biblijną, Instytut Biblijny, w 1886 roku. Czy jest tu ktoś z Chicago, któryś z naszych gości z Chicago? O, Hope jest z Chicago.

Więc znasz Moody Bible Institute, Hope. Czy któryś z naszych gości pochodzi przypadkiem z Chicago? Ale być może znasz Moody Bible Institute. I to jest jeden przykład.

Drugim przykładem jest Bible Institute of Los Angeles. Nie ma tu ludzi z Kalifornii. Mamy Biola, BIOLA, Biola College.

Nie chcemy, aby którykolwiek z naszych gości oglądał Biola College. Jesteście szczęśliwi tutaj, w Gordon. Dziękujemy bardzo.

Przyjdź i dołącz do nas. Ale Biola została założona, ponieważ nie została założona jako Biola, którą znamy dzisiaj. Została założona jako Bible Institute of Los Angeles w 1907 roku.

Dlatego powstało jako Bible Institute. Więc teraz mamy tu kogoś z Filadelfii, Philadelphia College of the Bible, założone w 1914 roku, ale założone jako Bible Institute. Nie sądzę, żeby teraz tak się nazywali.

Nie jestem, a to jest, co to jest? Jasne. Inna nazwa i inna lokalizacja. Wyprowadzili się z miasta, myślę, z miasta Filadelfia.

Ale Philadelphia College of the Now wspomnieliśmy o Boston Missionary Training Institute, 1889. To początek Gordon College. I dlatego ważne jest, aby znać historię tej instytucji.

Również dla moich studentów, Boston, wiesz, okej. I wspomnę również, jeśli mogę, Providence Bible Institute został założony w 1900 roku. Teraz, krótko mówiąc, Providence Bible Institute, PBI, Providence Bible Institute stało się Barrington College.

I mówię to nie dla naszych gości, ale dla naszych studentów, którzy znają dr Marvina R. Wilsona. Dr Marvin R. Wilson rozpoczął pracę w Barrington College w 1963 roku. A potem zatrudnił mnie w Barrington College w 1970 roku.

A potem Marv przyszedł tutaj w 71. Więc przyszedł tutaj dość wcześnie. A potem, w 1985, nastąpiła fuzja.

Więc wychowałem się tutaj wraz z fuzją w 1985 roku. Więc dla naszych studentów, którzy patrzą na Gordona, Barrington College był największym konkurentem Gordona w dobrych starych czasach, wiesz. Ale w 1985 roku przejęli nas.

Przyjeliśmy 130 studentów, pięciu członków wydziału, trochę personelu itd. Więc jesteśmy tu dzisiaj. I nie wiem, przede wszystkim, czy któryś z was jest moim studentem. Czy któryś z was mieszka przypadkiem w Faren Hall? Mieszkacie w Faren Hall? Mieszkaliście kiedyś w Faren Hall? Mieszkaliście kiedyś w Faren Hall? Błogosławcie wasze serca.

Okej. A co z gośćmi, którzy zatrzymali się w Faren Hall? Zatrzymaliście się w Faren Hall. No dobrze.

Okej. Teraz jest historia o Faren Hall. Nawet moi uczniowie nie znają tej historii.

Kim był Faren Hall? Dlaczego nazywa się Faren Hall? Okej. Jasne. I przez ile lat? Przez 40 lat.

Był prezydentem Barrington College. I kiedy wpadliśmy na pomysł fuzji, nazwali Barrington po nim, nazwali Faren Hall po nim, ponieważ był prezydentem przez 40 lat. Więc to jest część historii fuzji.

Istnieje wiele historii fuzji tych dwóch instytucji. I powiem, jaka jest techniczna nazwa Gordon College? Ciekawe, czy ktoś z moich ludzi to wie. Gordon College.

Techniczna nazwa prawna Gordon College to Gordon College, the United College of Gordon and Barrington. To jest prawna nazwa tej instytucji. Więc tak to wygląda.

A ponieważ uczyłem tam przez tyle lat, mam cudowne powinowactwo do Barrington College i Providence Bible Institute. I zawsze kochałem, a potem wspomnę, chcę pokazać wam zdjęcie za chwilę, ale wspomnę też prawdopodobnie najbardziej, z pewnością jedno z seminariów, które ostatecznie założyli ludzie, którzy byli w tradycji fundamentalistycznej, ale w tym czasie przechodzili na ewangelikalizm, to Fuller Theological Seminary w Kalifornii. Kilka zdjęć tutaj.

Pokażę wam tylko kilka zdjęć. Po lewej stronie na pewno rozpoznamy, że to nasza kaplica tutaj w Gordon College. A po prawej stronie był Farrin Hall.

To była piękna rezydencja, trochę jak nasza Frost Hall tutaj na naszym kampusie, ale to było jakby centrum kampusu w Barrington i naprawdę piękne miejsce. I moje biuro tam było. No i masz.

Oto krótka historia Gordona i Barringtona. Więc to, co zrobili, to pozwólcie, że wrócę do mojej listy. Założyli wiele, co pomogło wesprzeć fundamentalizm i pomogło go ukształtować, wiele szkół biblijnych, college'ów i seminariów.

Wspomnieliśmy o drugiej rzeczy, o której wspomnieliśmy, o Letnich Konferencjach Biblijnych, które stały się bardzo, bardzo ważne i nadal są w całym kraju. Ponadto, bardzo interesujące jest to, że fundamentalizm natychmiast wykorzystał media i audycje radiowe, aby przekazać fundamentalistyczne przesłanie, aby przekazać przesłanie ewangelii. I byli bardzo, bardzo biegli w wykorzystywaniu mediów w ten sposób i rozprzestrzenianiu przesłania.

I tak było, gdy pojawiła się telewizja. Jest wiele publikacji grup fundamentalistycznych, wiele publikacji materiałów szkółek niedzielnych i tak dalej. Więc wiele z tego się wydarzyło.

Wspomnieliśmy już o misjach zagranicznych i sieciach parachurch. Sieci parachurch, które znasz, takie jak Youth for Christ i InterVarsity i tak dalej, są sieciami parachurch. Piękno sieci parachurch dla fundamentalizmu polega na tym, że przekraczają one granice wyznaniowe.

Te grupy parachurch, które posługiwały, nie były ograniczone do jednego wyznania. Więc przekraczały granice wyznaniowe, i to, co miałeś, więc, wśród fundamentalistów, wśród wielu fundamentalistów, nie wszystkich, ale to, co miałeś dzięki tym grupom parachurch, to był ten rodzaj ruchu wyznań dla jednej sprawy, takiej jak Młodzież dla Chrystusa lub coś w tym stylu. Więc to było bardzo, bardzo ważne dla tych grup.

Więc ze wszystkimi doktrynami, o których mówiliśmy i ze wszystkimi ich rodzajami sieci, które miały miejsce, ruch, który nazywamy fundamentalizmem, ukształtował się tutaj, na amerykańskiej ziemi, zasadniczo. Teraz, były pewne europejskie powiązania, ale zasadniczo fundamentalizm był amerykańskim fenomenem. Więc to właśnie zaczyna się tutaj dziać.

Więc teraz jesteśmy nadal w tle, w tle tego, więc nie skończyliśmy z tłem. Ale pozwólcie, że zatrzymam się na chwilę. Czy są jakieś pytania od moich ludzi na ten temat, przede wszystkim? Czy ktoś ma jakieś pytania? A także, czy któryś z was ma jakieś pytania dotyczące tego, o czym do tej pory rozmawialiśmy? I pamiętajcie, możecie przychodzić i wychodzić, kiedy chcecie.

Możesz swobodnie przychodzić i wychodzić, kiedy tylko potrzebujesz. Ale czy nasi goście mają jakieś pytania dotyczące tego, o czym do tej pory rozmawialiśmy? Okej, nadal jesteśmy w tle. Więc kontynuujemy tło tutaj.

Miłego dnia, ludzie. Proszę bardzo. Dziękuję.

Miłego dnia. Okej, wciąż jesteśmy w tle. Teraz wydarzyło się coś bardzo, bardzo ważnego, co ukształtowało fundamentalizm dla szerszej kultury, i nazywało się to procesem Scopesa.

Więc musimy porozmawiać o procesie Scopesa. Jeden autor nazwał to dramatycznym centrum fundamentalizmu, procesem Scopesa, dramatycznym centrum fundamentalizmu. Okej, teraz pytanie brzmi, co wydarzyło się podczas procesu Scopesa? Krótko mówiąc, przejdziemy do głównych bohaterów, których możesz zobaczyć: William Jennings Bryan i Clarence Darrow.

Co wydarzyło się podczas procesu Scopesa w stanie Tennessee w 1925 r., więc jest czas i miejsce, w stanie Tennessee w 1925 r. Sąd Najwyższy stanu Tennessee orzekł, a przeczytam dokładnie, że orzekł, że nauczanie czegokolwiek, co zaprzecza historii boskiego stworzenia człowieka, jak naucza Biblia, jest niezgodne z prawem, a zamiast tego nauczanie, że człowiek pochodzi od niższego rzędu zwierząt. Innymi słowy, Sąd Najwyższy stanu Tennessee orzekł w 1925 r., że w szkołach wspieranych z podatków nie można nauczać darwinizmu w szkołach wspieranych z podatków. Nie można tego robić.

Oni wydali takie orzeczenie. Teraz orzeczenie to jest kwestionowane przez człowieka o nazwisku Scopes, który był niemalże przypadkowy, ale uczył biologii w Dayton, Tennessee, i nauczał darwinizmu. Uczył, że ludzkość wyewoluowała z małp i tak dalej, więc nauczał darwinizmu.

Dobrze, więc to jest wyzwanie dla orzeczenia Sądu Najwyższego, a zatem musi tak być, więc to trafi do sądu, a była grupa, która dopiero zaczynała się formować i kształtować w amerykańskim życiu publicznym, zwana American Civil Liberties Union. Więc American Civil Liberties Union zdecydowała, że pójdziemy z tym do sądu. Przetestujemy to w sądach.

Fakt, że ten człowiek nauczał, nie miał, według Sądu Najwyższego Tennessee, nauczać darwinizmu w publicznej szkole finansowanej z podatków. Nauczał. Teraz zobaczmy, co się tu wydarzy.

Okej, teraz dzieje się tak, że William Jennings Bryan staje się człowiekiem, który broni wyroku Sądu Najwyższego, więc staje się obrońcą wyroku Sądu Najwyższego. Będzie bronił tego wyroku. Teraz, kiedy patrzysz na zdjęcie Williama Jenningsa Bryana, nie zrobiłem z tego zbyt dobrej prezentacji PowerPoint, ale to w porządku.

Nadal żyję i się uczę, ale w każdym razie to, co musimy pamiętać o Williamie Jenningsie Bryanie, to to, że był jedną z najbardziej znanych postaci w Ameryce w tamtym czasie. Był sekretarzem stanu. Kandydował na prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Więc William Jennings Bryan jest naprawdę, naprawdę, naprawdę ważną osobą, więc pojedzie do Dayton w Tennessee, które było trochę na odludziu. Wiecie, pojedzie do Dayton w Tennessee i będzie bronił tej sprawy. Będzie bronił tego prawa, ale musicie pamiętać, że jest tak ważny.

Wiesz, to nie jest facet, który po prostu praktykuje prawo w jakimś małym miasteczku w Tennessee. To jest postać krajowa, która broni orzeczenia, prawda? Inna osoba, która będzie bronić tego wszystkiego, to człowiek z — nie bronić, który będzie w pewnym sensie oskarżycielem, w tym sensie, tej sprawy, to Clarence Darrow. Clarence Darrow był również prawnikiem z wykształcenia.

Był bardzo, bardzo znany. Był postacią publiczną w życiu Amerykanów. Każdy znałby nazwisko Clarence Darrow.

I pojedzie do Dayton w stanie Tennessee, aby ścigać. Więc to, co miałeś, to był medialny cyrk w Dayton w stanie Tennessee. A powodem, dla którego miałeś medialny cyrk, jest to, że — i powodem, dla którego stało się to tak znaczącym wydarzeniem medialnym, było to, że ci dwaj mężczyźni stanęli naprzeciwko siebie w tym procesie, który stał się znany jako proces Scopesa.

Więc trudno byłoby mi jakoś podkreślić, jak wielkim wydarzeniem publicznym to było, jak wielkim, wielkim, wielkim wydarzeniem publicznym to było. Wszystkie gazety, wszystkie stacje radiowe, wiesz, to 1925, nie ma telewizji, ale wszystkie gazety, wszystkie stacje radiowe. Teraz, kiedykolwiek myślę o tym wydarzeniu, myślę o procesie O.J. Simpsona.

Ale myślę — czy ktoś z was pamięta proces O.J. Simpsona? Trochę? Czy pamiętacie trochę? Moi uczniowie, prawdopodobnie goście, nie byliby na to za młodzi. Ale w amerykańskim życiu publicznym proces O.J. Simpsona był ważnym wydarzeniem publicznym. Mam na myśli, że było — byłeś przyklejony do telewizora, kiedy O.J. Simpson został postawiony przed sądem, a po obu stronach byli wybitni prawnicy i tak dalej.

A wyniki procesu spowodowały podział kulturowy i tak dalej. Ale to było wielkie wydarzenie. Więc myślę, że proces O.J. Simpsona, ponieważ go oglądałem i byłem nim całkiem zafascynowany, ten proces był w pewnym sensie taki w tamtych czasach.

To było tutaj naprawdę bardzo krytyczne. Więc, okej. Więc, oni walczą ze sobą.

William Jennings Bryant i Clarence Darrow walczą ze sobą. Dobrze. Teraz można by nazwać Williama Jenningsa Bryanta — był fundamentalistą.

Clarence Darrow był liberałem. Więc jeśli chcesz ich etykietować, Bryant jest fundamentalistą. Darrow był liberałem.

I są na siebie. Teraz, skróćmy długą historię, i to jest bardziej dla naszego kursu niż — ale to jest ważne. Były inne grupy religijne, które faktycznie wspierały Williama Jenningsa Bryanta.

Dwoma z nich byli luteranie i rzymscy katolicy. Były to konserwatywne grupy religijne, które faktycznie popierały Williama Jenningsa Bryanta i jego sprawę, próbując bronić tego orzeczenia. Jednak inni fundamentaliści, którzy byli w pobliżu, nie chcieli mieć nic wspólnego z luteranami i rzymskimi katolikami, ponieważ nie zgadzali się z nimi teologicznie.

Więc ponieważ nie zgadzali się z luteranami i rzymskimi katolikami teologicznie, nie zaakceptowaliby ich pomocy w pewnym sensie. Nie zaakceptowaliby faktu — nie zaakceptowaliby ich, aby pomóc im w pewien sposób wesprzeć Williama Jenningsa Bryanta. Okej.

Więc istniało poczucie podziału wśród chrześcijan w tej sprawie — wiesz, podczas tego procesu. Nie podział w kwestii, ponieważ katolicy rzymscy, luteranie i wielu fundamentalistów wierzyło w to, co robił William Jennings Bryant, ale podział w kwestii teologii. I tak, istniało przekonanie, że jeśli jesteś podzielony teologicznie, nie możesz być zjednoczony w żadnej sprawie moralnej.

Więc to była trochę smutna historia w tym sensie, że inni chrześcijanie, którzy chcieli pomóc tej sprawie, nie mogli pomóc tej sprawie w pewnym sensie. I tak proces trwa. W porządku.

Czy ktoś z was przypadkiem widział film *Inherit the Wind*? Może — musi tylko pociągnąć za drzwi. Musi je po prostu pociągnąć. To wspaniale.

Jasne. Wejdź tutaj. A tutaj są miejsca.

Zapraszam do przyjścia i zajęcia miejsca tutaj. Czy ktoś z was przypadkiem widział film *Inherit the Wind*? Jeden, dwa, trzy, cztery. Ktoś jeszcze? Któryś z naszych gości? Jeśli macie okazję, możecie obejrzeć film *Inherit the Wind*.

Inherit the Wind to opowieść o tym procesie i jest naprawdę — to bardzo dramatyczna opowieść. Więc może zechcesz obejrzeć *Inherit the Wind*. Okej.

Teraz pytanie brzmi, co się stało w wyniku procesu? W porządku. Więc jaki jest wynik procesu? I to jest nadal pod—jesteśmy nadal pod tłem, więc nadal pracujemy nad tłem. Co się stanie w wyniku procesu? Rezultatem procesu było to, że fundamentalizm wygrał, a fundamentalizm przegrał.

Fundamentalizm wygrał, fundamentalizm przegrał. To jak moneta z dwiema stronami. Okej.

Przede wszystkim, jak fundamentalizm wygrał? Cóż, fundamentalizm wygrał — technicznie wygrał sprawę, ponieważ Scopes został uznany za winnego, a Sąd Najwyższy dwa lata później, w 1927 r., orzekł, że nadal nie można uczyć w żadnej szkole wspieranej technologią, że człowiek pochodzi od małp. Nadal nie można tego zrobić. Więc wygrali sprawę techniczną.

Okej. No więc w porządku. Wygrali sprawę.

I tak naprawdę, nawiasem mówiąc, sprawa tak bardzo dotknęła Williama Jenningsa Bryana, że zmarł zaledwie trzy lub cztery dni po procesie. Więc to była prawdziwa tragedia, w pewnym sensie, dla jego własnego życia. Ale fundamentalizm zwyciężył.

Okej. Ale fundamentalizm przegrał. Teraz pytanie brzmi, jak fundamentalizm przegrał? Fundamentalizm przegrał w oczach szerszej publiczności, ponieważ fundamentalizm wydawał się szerszej publiczności, fundamentalizm wydawał się zacofanym, chaotycznym, zacofanym ruchem, który nie miał mózgów, rozumiesz? Fundamentalizm wydawał się być tym dla szerszej kultury.

I tak szersza kultura miała tendencję do mówienia, że fundamentalizm odszedł. Fundamentalizm umarł. To jest po prostu ruch wsteczny.

To nie potrwa długo. To nie będzie zbyt mocne. Po prostu zniknęło.

Więc nie musimy się o to martwić. Problemem jest jednak to, że media przedstawiają fundamentalizm w ten sposób. I przedstawili, niestety, przedstawili Williama Jenningsa Bryana w ten sposób, że był trochę prowincjuszem, zacofanym i tak dalej.

Oczywiście było odwrotnie. Był bardzo ważną osobą w amerykańskim życiu publicznym. Jednak media przedstawiają Bryana i fundamentalistów w ten sposób.

I tak, w pewnym sensie, fundamentaliści są zagubieni w oczach amerykańskiej opinii publicznej. I w pewnym sensie, zagubieni w oczach innych bardzo dobrych chrześcijan, którzy wierzyli w to samo, w co fundamentaliści wierzyli, ale fundamentaliści nie chcieli z nimi rozmawiać, ponieważ nie wierzyli w to samo, w co

oni wierzyli doktrynalnie. Więc niektórzy inni bardzo dobrzy chrześcijanie odsunęli się od fundamentalizmu.

Okej. Teraz pozwólcie mi wspomnieć o końcowym wyniku. A potem, a potem będziemy mogli wspomnieć, dokąd zmierzamy.

Ale wspomnijmy tylko o końcowym wyniku. Było wielu ludzi, którzy mówili o fundamentalizmie w 1925 roku; nigdy więcej nie usłyszymy o tej grupie. Fundamentalizm odszedł.

Fundamentalizm umarł. I byli zaskoczeni. A wiesz dlaczego byli zaskoczeni? Byli zaskoczeni, ponieważ ci ludzie, zwani fundamentalistami, używali wielu narzędzi swojego fachu, o których już wspominaliśmy, aby wspierać i wzmacniać ruch zwany fundamentalizmem/fundamentalizmem.

Więc, podczas gdy wiele osób myślało, że są martwi, że ten ruch jest martwy, ci fundamentaliści budują szkoły, piszą książki, piszą gazety, są w radiu, korzystają z mediów. Ci fundamentaliści budują imperium. I widzisz, ogół społeczeństwa powiedział, och, ci ludzie są martwi.

Nigdy więcej o nich nie usłyszymy. A ci fundamentaliści ciężko pracują, budując to imperium. I oto, amerykańska opinia publiczna, a nawet inni konserwatywni chrześcijanie, którzy sami nie byli fundamentalistami, i oto, amerykańska kultura i inni chrześcijanie odkryli w latach 30., 40., 50. i 60., że był to dość rozległy ruch.

Ta rzecz zwana fundamentalizmem jest dość rozległa. Więc rosły i rozwijały się w sposób, w jaki ludzie nie, nie myśleli, że będą. Więc teraz jest tu paradoks i chcemy wspomnieć o tym paradoksie.

To jest bardzo ważne. Paradoks polega na tym, że fundamentalizm był naprawdę intencją, intencją szerszej kultury. Fundamentalizm był ruchem, który chciał oddzielić się od szerszej kultury.

Nie chciało mieć nic wspólnego z szerszą kulturą, w której żyjemy. W porządku. Ale ironicznie, oto ironia.

Ironicznie, wykorzystwała narzędzia szerszej kultury, takie jak prasa drukowana, radio, a ostatecznie telewizja. Wykorzystała narzędzia szerszej kultury, aby zbudować fundamentalizm, a zatem, aby przemówić do rozkwitu w kulturze, od której się oddzieliła. Wykorzystała narzędzia tej kultury.

Więc rozkwitło w tej kulturze. Więc kiedy dotrzesz do lat trzydziestych, czterdziestych i pięćdziesiątych, fundamentalizm jest już na swoim miejscu. Okej.

Teraz pozwól mi zacząć. To dużo tła. Jeszcze nie skończyliśmy, ale pozwól mi na tym skończyć.

Czy są jakieś pytania odnośnie całego tego fundamentalizmu tła, tego ruchu, który w ogóle nazywamy fundamentalizmem? Ostatecznie przekształci się w coś, co nazywamy ewangelikalizmem, a Gordon College się z nim utożsamia. Jesteśmy instytucją ewangeliczną, nie fundamentalistyczną, ale czy masz jakieś pytania odnośnie tego? Okej. Pozwól, że powiem ci, dokąd zmierzamy.

A potem, dla dobra mojej klasy, muszę ogłosić tylko kilka rzeczy, ale tam, dokąd zmierzamy, są trzy szerokie ruchy, które identyfikują fundamentalizm. Te trzy ruchy są wymienione w sylabusie. Są to dyspensacyjny ruch przedmillennialny.

I tak naprawdę, kiedy wrócimy w środę, zapytałem Teda, czy nie miałby nic przeciwko temu, żeby porozmawiać z naszą grupą o tym, o dyspensacyjnym ruchu przedmillenarystycznym. A potem jest ruch świętości. I porozmawiamy o ruchu świętości.

A potem jest Pentekostalizm. I porozmawiamy o tym, czym był ten ruch. Po tym jednak są inne grupy, które są bardzo interesujące.

A potem na samym końcu tego, będziemy kontynuować z kilkoma krytykami i ocenami fundamentalizmu, które rozlewają się na następną stronę. Ale tam właśnie zmierzamy. Więc tylko dla dobra moich zajęć na środę, spróbujemy zobaczyć, jak te trzy ruchy są osadzone i w pewien sposób kształtują fundamentalizm teologicznie.

To jest dr Roger Green na kursie historii kościoła, Reformation to the Present. To sesja 21, The 20th^{Century} Fundamentalism.